

3. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України : статистичний бюлетень. / Відповідальний за випуск І. Петренко. – К.: Державна служба статистики України, 2017. – 140 с.;

4. Капітальні інвестиції в Україні за 2016 р. : статистичний бюлетень. / Відповідальний за випуск І. Петренко. – К.: Державна служба статистики України, 2017. – 42 с.

Єпіфанова Ірина Юріївна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри
фінансів та інноваційного
менеджменту
Вінницький національний технічний
університет

ПЕРСПЕКТИВИ ЗРОСТАННЯ ЗАЛУЧЕНОГО КАПІТАЛУ У ФІНАНСУВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальновизнаним є те, що саме інновації сприяють економічному зростанню, а належне фінансове забезпечення інноваційної діяльності підвищуватиме конкурентоспроможність як окремих підприємств, так і країни загалом. У сучасних умовах господарювання джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств є досить обмеженими, що спричинене низкою об'єктивних та суб'єктивних факторів. Зниження кредитного рейтингу України, глибока фінансова криза, проведення АТО призвели до значного відтоку інвестицій. Впродовж 2009-2016рр. відбувалось скорочення як власних, так і залучених джерел фінансування інноваційної діяльності. Водночас, якщо власні джерела скорочувались повільно, то залучені – досить стрімко. Якщо у 2009р. залучені джерела фінансування інноваційної діяльності склали 2780,5 млн грн, то у 2014р. – лише 1155,6 млн грн. [1]. Зважаючи на економічне та політичне становище, більшість підприємств не має змоги орієнтуватись на таке джерело, як державне фінансування.

Досить проблематичним та недосяжним для більшості промислових підприємств є й використання такого фінансового джерела, як банківські кредити. Основними причинами недосяжності є їх вартість, а також відсутність

Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«Економічні перспективи підприємництва в Україні»

будь-яких пільг чи податкових стимулів для підприємств, які займаються інноваційною діяльністю. Відсутність стабільності в банківській системі утворює замкнене коло – з одного боку комерційні банки за рахунок кредитів мають можливість збільшувати свій прибуток, з іншого – значний відтік депозитів спричиняє зростання вартості кредитів, проблематичність їх отримання. До основних проблем відсутності банківського кредитування інноваційної діяльності можна віднести й недовіру банків до підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність; високий рівень ризиків інноваційних проектів та великий термін їх окупності. Крім того, окремі банки не мають змоги надавати інноваційні кредити у зв'язку із обмеженнями, накладеними НБУ. Інноваційні проекти, як правило, передбачають значні капіталовкладення, а норматив ризику на одного позичальника згідно з [2] не повинен перевищувати 25 % власного капіталу такої установи.

Саме тому розв'язання проблеми отримання недорогих кредитів полягає насамперед у стабілізації банківської системи, укріпленні національної грошової одиниці, зростанні довіри населення до комерційних банків. Значною в сукупності джерел фінансування інноваційної діяльності є й частка іноземних інвесторів. Отже, на рівні держави доцільним є активне сприяння підвищенню інноваційної привабливості вітчизняних підприємств для іноземних інвесторів. Іноземні інвестиції можуть стати потужним двигуном у напрямку зростання кількості нововведень. Фінансові ресурси за умов використання зовнішніх інвестицій можуть бути спрямовані як в окремі підприємства, галузь, регіон, так і в створення венчурів, консультаційних та інших центрів.

Світовий досвід доводить, що з метою забезпечення підвищення економічного зростання через інноваційну діяльність підприємствам доцільно кооперуватись на рівні окремих регіонів, оскільки саме регіон є ключовим рівнем, на якому формується інноваційний потенціал та координуються і регулюються економічні процеси [3]. Підтримка підприємств на регіональному рівні через консультаційні та фінансові центри може забезпечити значно вищий

рівень інформування потенційних інвесторів щодо потреб у джерелах фінансування інноваційної діяльності порівняно із можливостями окремих підприємств. Окремим напрямком зростання інноваційної активності загалом та фінансування інноваційної діяльності зокрема може стати формування регіональних кластерів. При цьому формування регіональних кластерних об'єднань не обов'язково передбачає об'єднання промислових гігантів, а й малих та середніх підприємств [4]. За сучасних умов господарювання проблема кооперації підприємств полягає насамперед у небажанні розповсюджувати та обмінюватись інформацією. Саме інформація та можливість доступу до інновацій змушує об'єднуватись підприємства, навчальні заклади та місцеві органи влади. Оскільки нині підприємства переважно орієнтовані на виживання, вони не бажають ділитись тією інформацією, яка дозволяє їм залишатись конкурентоспроможними.

Отже, забезпечення наявності та доступності фінансування інноваційної діяльності за рахунок залученого капіталу передбачає активну співпрацю та підтримку підприємств на рівні держави.

Список використаної літератури

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт НБУ. Нормативи кредитного ризику [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123469
3. Fiore, Annamaria and Grisorio, Maria Jennifer and Prota, Francesco, Do We Really Need Regional Innovation Agencies? Some Insights from the Experience of an Italian Region. // SERIES Working Paper. – 2011. – No. 25. – [Electronic recourse]. – The Mode of access: <http://ssrn.com/abstract=1855494>
4. Джеджула В. В. Залучені джерела у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств / В. В. Джеджула, І. Ю. Єпіфанова // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 21. – № 2. – С. 69-74.